

Opinie o bezpieczeństwie i zagrożeniu przestępczością

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

20 lat
Fundacji **CBOS**
1997–2017

20 lat Fundacji CBOS 1997-2017

Od 11 kwietnia 1997 r., od wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej, **CBOS DZIAŁA JAKO FUNDACJA.**

Dwadzieścia lat w życiu politycznym, społecznym i w życiu fundacji to dużo. Wiele się przez ten czas zdarzyło.

CBOS ZREALIZOWAŁ

836

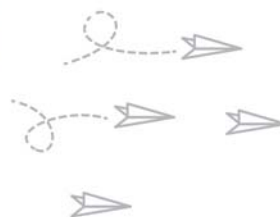
badania

REZULTATY BADAŃ STATUTOWYCH UDOSTĘPNILIŚMY
SPOŁECZEŃSTWU, MEDIOM, INSTYTUCJOM PUBLICZNYM
I ORGANOM PAŃSTWOWYM W POSTACI

3735

komunikatów

PRACOWAŁO DLA NAS

3600

ankieterów

PRZEBADALIŚMY PONAD

1 000 000

respondentów

Naszym czytelnikom, naszym respondentom i sobie życzymy kolejnych lat owocnych i inspirujących badań, upowszechniania płynącej z nich wiedzy o społeczeństwie, a także popularyzacji dorobku fundacji CBOS.

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Opinie Polaków na temat bezpieczeństwa publicznego badamy od końca lat osiemdziesiątych. Także w ostatnim sondażu¹ zapytaliśmy, czy Polska jest krajem bezpiecznym, czy badani czują się zagrożeni przestępczością, a ponadto czy mieli osobiste doświadczenia tego rodzaju.

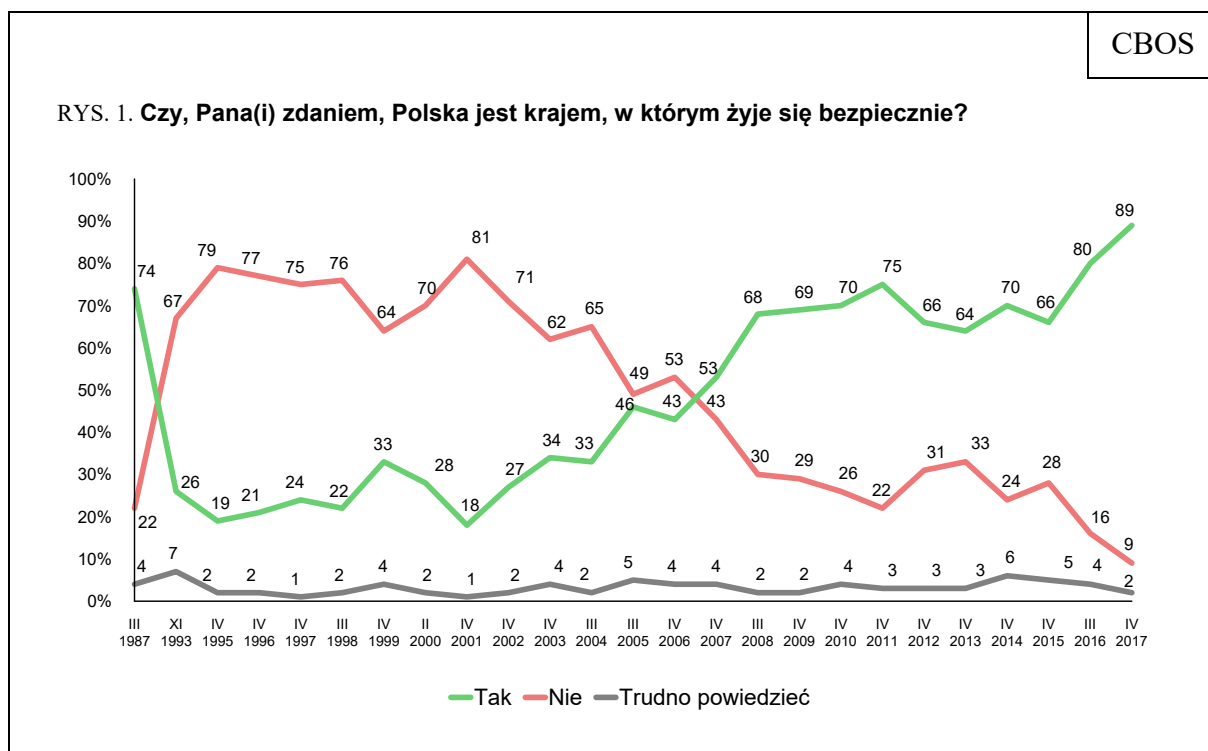
POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA

W marcu ubiegłego roku oceny bezpieczeństwa publicznego były bardzo wysokie: 80% badanych uważało, że Polska jest krajem bezpiecznym do życia². Obecnie są one jeszcze wyższe. Można powiedzieć, że przekonanie o bezpieczeństwie życia w naszym kraju jest już prawie powszechne – podziela je aż 89% badanych. Przeciwnego zdania jest tylko co jedenasty respondent (9%, o 7 punktów procentowych mniej niż w 2016 roku).

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (323) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganą komputerowo (CAPI) w dniach 30 marca – 6 kwietnia 2017 roku na liczącej 1075 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

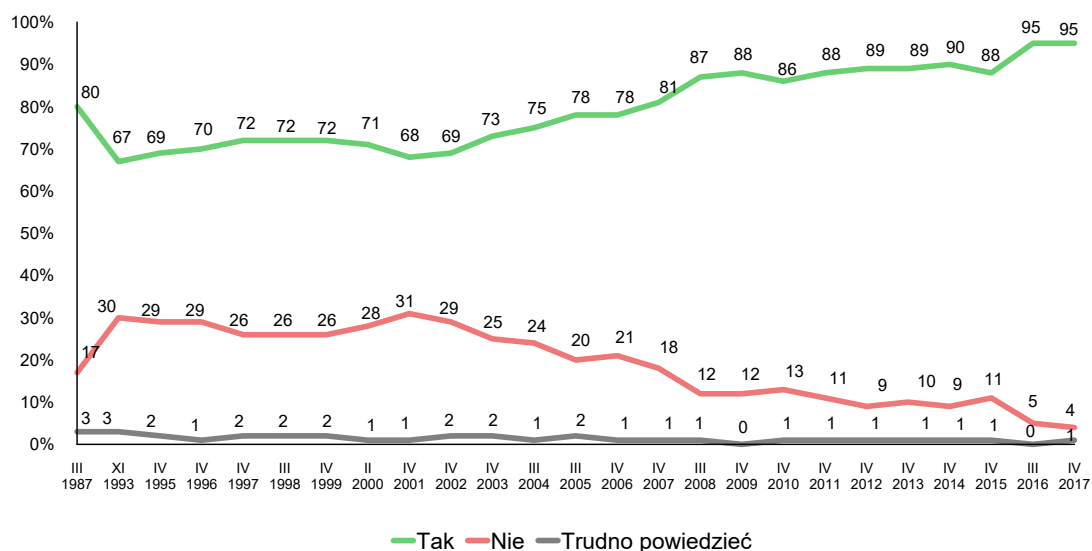
² Por. komunikat CBOS „Opinie o bezpieczeństwie i zagrożeniu przestępczością”, kwiecień 2016 (oprac. A. Cybulska)

Pozytywne opinie o stanie bezpieczeństwa w Polsce zdecydowanie dominują we wszystkich grupach społeczno-demograficznych. Oceny negatywne są stosunkowo najczęstsze wśród osób o niższym statusie materialnym: uzyskujących miesięczne dochody poniżej 650 zł w przeliczeniu na członka rodziny (17%), bezrobotnych (20%) oraz określających własne warunki materialne jako złe (24%). Wyjątkowo dobre zdanie o bezpieczeństwie w naszym kraju mają z kolei badani uczestniczący w praktykach religijnych częściej niż raz w tygodniu (99% ocen pozytywnych) oraz respondenci o dochodach w wysokości co najmniej 1400 zł *per capita* (95%).

Pytaliśmy również o poziom bezpieczeństwa w bezpośrednim otoczeniu badanych – w dzielnicy, na osiedlu, na wsi. Tak jak w ubiegłym roku, aż 95% respondentów ocenia swoje najbliższe otoczenie jako bezpieczne. Tylko nieliczni (4%) deklarują, że mieszkają w miejscu niebezpiecznym. Miejsce zamieszkania – w odróżnieniu od całego kraju – od początku naszych pomiarów oceniane było zawsze jako raczej bezpieczne, jednak nigdy wcześniej wskaźnik ten nie osiągnął tak wysokiego poziomu, jak w roku bieżącym i ubiegłym.

RYS. 2. Czy miejsce, w którym Pan(i) mieszka (dzielnica, osiedle, wieś), można nazwać bezpiecznym i spokojnym?

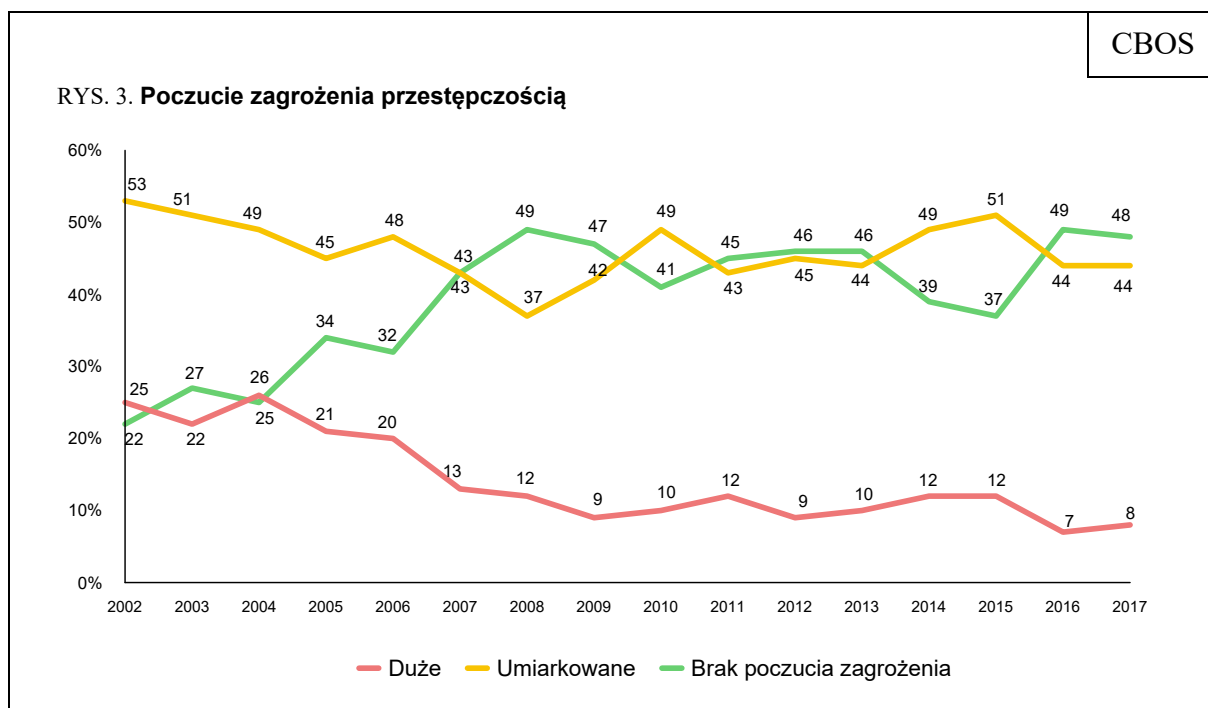
Relatywnie niższym poczuciem bezpieczeństwa wyróżniają się badani źle oceniający własne warunki materialne: 18% z nich uważa, że w ich okolicy nie jest bezpiecznie. Stosunkowo często wątpliwości dotyczące bezpieczeństwa swojego miejsca zamieszkania wyrażają także bezrobotni oraz robotnicy niewykwalifikowani (po 14%).

POCZUCIE ZAGROŻENIA PRZESTĘPCZOŚCIĄ

Poczucie zagrożenia przestępczością pozostaje na poziomie ubiegłorocznym. Większość badanych nie obawia się, że może stać się ofiarą przestępstwa (60%), a osoby żywiące takie obawy pozostają w mniejszości (38%). Zdecydowanie częściej niż o własne bezpieczeństwo, Polacy martwią się o najbliższych – 47% przyznaje, iż obawia się, że ofiarą przestępstwa może stać się ktoś z ich najbliższej rodziny.

Poczucie zagrożenia przestępczością można przedstawić w formie wskaźnika pokazującego nie tylko występowanie obaw, ale także ich nasilenie. Blisko połowa badanych (48%) nie odczuwa obaw ani o siebie, ani o najbliższą rodzinę. Nieco mniej osób (44%) w odpowiedzi na co najmniej jedno pytanie zadeklarowało umiarkowany lęk przed przestępczością („obawiam się, ale nie tak bardzo”), nie wyrażając jednak poważniejszych obaw („bardzo się obawiam”). Mniej niż co dziesiąty badany (8%) odczuwa duże zagrożenie przestępczością. Odsetki te są niemal identyczne z odnotowanymi przed rokiem.

Obawy przed przestępczością częściej wyrażają kobiety, a także mieszkańcy miast (szczególnie największych) i badani z wyższym wykształceniem. Z kolei relatywnie rzadziej odczuwają je najmłodszy respondenci (18–24 lata), o najniższych dochodach (do 650 zł miesięcznie *per capita*) i rolnicy (zob. tabela aneksowa 5).

OSOBISTE DOŚWIADCZENIA

Co siódmy badany (14%) deklaruje, że w ciągu ostatnich pięciu lat został okradziony. U co czternastego (7%) dokonano włamania (do domu lub innej nieruchomości), 3% respondentów zostało pobitych, a 2% – napadniętych i obrabowanych. Czterech na stu ankietowanych (4%) deklaruje, że dotknęły ich przestępstwa innego rodzaju – m.in. oszustwa lub wyłudzenia, przemoc domowa, akty chuligańskie. W sumie jedna piąta badanych (20%) w ciągu ostatnich pięciu lat padła ofiarą jakiegoś przestępstwa.

Tabela 3

Czy w ostatnich pięciu latach przydarzyła się Panu(i) któraś z wymienionych niżej sytuacji:	Odsetki odpowiedzi twierdzących (według terminów badań)																	
	VI '99	VI '00	IV '02	IV '03	III '04	III '05	X '05	IV '06	IV '07	IV '09	IV '10	IV '11	IV '12	IV '13	IV '14	IV '15	III '16	IV '17
– ukradziono Panu(i) coś	22	19	31	28	29	23	22	26	20	16	19	18	17	15	16	17	12	14
– dokonano u Pana(i) włamania (do domu, mieszkania, domku na działce, piwnicy, budynków gospodarczych)	9	8	17	14	17	13	11	16	11	10	10	9	9	8	8	10	7	7
– został(a) Pan(i) pobity(a) lub umyślnie zraniony(a)	4	3	5	6	4	5	4	6	5	4	3	3	4	2	3	4	3	3
– został(a) Pan(i) napadnięty(a) i obrabowany(a)	4	4	5	5	7	4	3	6	4	3	4	2	4	3	3	2	2	2
– stał(a) się Pan(i) ofiarą innego przestępstwa	4	5	7	4	6	5	3	6	5	5	4	4	4	5	6	5	4	4

Ofiarami przestępstw relatywnie częściej niż inni byli młodszy badani (wśród osób w wieku 18–24 lata takie doświadczenia ma 35%, natomiast w grupie wiekowej 65 lat i więcej – 11%), mieszkańcy większych miejscowości, respondenci mający wyższe wykształcenie, ale także oceniający swoje warunki materialne jako złe. Co zrozumiałe, wśród osób, które były ofiarami przestępstw, poczucie zagrożenia jest częstsze niż wśród niemających takich doświadczeń³ (duże poczucie zagrożenia deklaruje 16% badanych, którzy padli ofiarą któregoś z przestępstw objętych badaniem, wobec 6% respondentów, którym nic takiego się nie przydarzyło).

Polacy mają poczucie, że mieszkają w bezpiecznym miejscu – dotyczy to zarówno ich bezpośredniej okolicy, jak i całego kraju. Odnotowane w tym roku oceny są rekordowo wysokie; jeszcze nigdy, odkąd prowadzimy pomiary, badani nie czuli się tak bezpieczni. Obserwowany w ostatnich latach wzrost poczucia bezpieczeństwa jest zapewne częściowo efektem porównania z innymi państwami europejskimi – wiadomości o atakach terrorystycznych i zamieszkach w krajach zachodnich mogły wpłynąć na wyższą ocenę bezpieczeństwa w Polsce.

Poczucie zagrożenia przestępczością pozostaje na poziomie podobnym do ubiegłorocznego, właściwie nie zmienił się także odsetek badanych, którzy w ciągu ostatnich pięciu lat padli ofiarą przestępstwa (choć w tym przypadku można zaobserwować długofalowy trend spadkowy).

#

Opracował

Antoni GŁOWACKI

---

³ Jest to zależność istotna statystycznie na poziomie istotności 0,01.